

תרבות וספרות

שירים • ים החממות נוצץ כסוף עם סנפירי כריש

בדרך. כליל סונטות מאת דידו (ש. דידובסקי)

דידו (ש. דידובסקי)

29 באפריל 2025

.1

תלמים תלמים חרצות מכוניות בכביש
הזמן קצר העבודה רבה והיעד עוד רחוק
מאחורי ההגה יש מי שלא זוכר להיות לאיש
שבילי שתיקה בין המכוניות מעט מאד ירק

מחליקים מעדנות על האספלט, כמעט צפים
הגע חושב עליך, מרפה, עוזב את הדנשה,
השלוה והרגז בנהיגה ארכה מתחלפים:
מה מזכיר לי הנוף הזה, מאיפה התחושה

אתמול עבר ולא נגמר עדין
את עמלה על הקים ולא שוכחת
בסוף היום, יגעים, נשתה קצת יין
את זוכרת גם דברים קטנים כקוף המחט
אתה מביט קדימה ואחורה יושב ומחריש
ים החממות נוצץ כסוף עם סנפירי כריש.

.2

ים החממות נוצץ כסוף עם סנפירי כריש
אוקינוס עננים עמק בזהק לבן בסגורים

כמה זמן עוד נעבד בהתמדה ונחריש
מאיפה אני בא מתי ולאן אנו חוזרים?

התאמצנו. חלמנו כוכבים גלינו ארצות
אמנם הארצות היו כבר מכרות לאחרים, לא לנו
אבל רצינו למצות את החיים, למצות,
מצאנו מים על כוכב נשכח איזה דברים בראנו!

חבל מתוח על פני תהום ולולין הולך עליו.
אנחנו לא נעיו, זו לא את ולא אני
נישיר מבט קדימה, לא נסתכל למטה עכשו
כל מופע גבורה שלנו הוא בהחלט זמני
הדרך טוביל אותנו מאבק אל מאבק בלי רחמים
והירק פרוש שדות שדות כל הימים.

3.

והירק פרוש שדות שדות כל הימים
כל אחד חושב על המנוחה שלא תבוא
מגלגלים כדור כבד בעליה כל יום, חולמים
ולא מתנחמים כמו משה על הר נבו

היכן אני את ראשי אני יודע
אולי בלב סופת ברקים ורעמים
אולי כמו אותה צפרדע
בסיר עם מים חמימים

מחר לבקר שוב טרשים ומדרונות מעציבים
קול עמום קורא להתקרב אל עצמך, להקשיב
הקול הפנימי מזמזם בהתמדה כלהקת זבובים
לשאל עוד שאלות, לא רק להשיב

אֶנְחֵנוּ מִמְשִׁיכִים לְחֶרֶשׁ שְׂדֵה יִבֵּשׁ כָּל הַיָּמִים
וְכִמוּ חַיֵּינוּ, הַתְּלָמִים נֶעְלָמִים.

.4

וְכִמוּ חַיֵּינוּ, הַתְּלָמִים נֶעְלָמִים
כַּמְעַט בְּבֵת אַחַת הִיָּה עֵתִיד הוֹוֶה וְגַם עֶבֶר
כְּמוֹ עֵנָן בְּשָׁמַי הַקֵּיץ, כַּבְּמַטָּה קְסָמִים
הַכֹּל הִיָּה כְּאֵן רַק לְרַנֵּעַ, לְזִמְן קֶצֶר
פְּצַע חֲבוּרָה וּמְכָה טְרִיָּה בְּכָל פְּסִיעָה.
כְּמָה זְהִירוֹת אֶפְשָׁר לִקְנוֹת, כְּמָה בְּטָחוֹן לְאֵבֶד
עַד לְאֵן תּוֹבִיל אוֹתְנוּ הַיְדִיעָה
עַד כְּמָה בְּבָסִיס אֲשָׁאֵר נוֹדֵד
הַבַּיִת נוֹתֵן אֶת הַבְּטָחוֹן הַנִּדְרָשׁ
רַק לֹא לְהַתְעַרֵּעַר מִהַפְתָּעָה
צָרִיךְ מִשְׁהוּ יִצִּיב לֹא לְהֶאֱחֹז בְּקֶשׁ
זֶה נוֹתֵן קֶצֶת רְגִיעָה
פּוֹתְחִים חֵלוֹן גְּדוֹל בְּקִיר
חוֹל מְמַלֵּא אֶת הָאֲוִיר.

.5

חוֹל מְמַלֵּא אֶת הָאֲוִיר
וְרַק לְמַעַט מִן הַמְעַט יֵשׁ עֵרֶךְ
כְּבָר בְּבִקּוֹר שׁוֹם דְּבָר אֵינּוּ סְבִיר
מָה עוֹד צוֹפֶה לָנוּ הַדֶּרֶךְ
בְּשִׁפּוּלֵי הַהָר אָנוּ נוֹשְׁמִים עֲמֵק
הַזְּעָה מִתִּיבָשֶׁת בְּרוּחַ הַקֶּלֶה,
הַרְכָּב מְחֻכָּה בְּחַנְיָה, לֹא כָּל כֶּךָ רְחוֹק.
מִתִּי תִסּוֹר מִמֶּנּוּ הַקֶּלֶלָה

מכחול עדין עוקב אחרי רחוב סואן
 מבולקה בלי התחלה או קץ
 כמה קוים מטשטשים ואין
 מבדיל בין כלב לזאב או עץ

עוף השמים חג סביב סביב ואין מסביר
 מפזר נרגרי מצוקה בכל העיר

.6

מפזר נרגרי מצוקה בכל העיר
 אני זרע סערות לצדי השביל
 את מצבנו לא אוכל להסתיר
 לא אנרר, אהיה מוביל

כבשים מתהלכות באחו ואין להן רעה.
 כל עת שיש כאן עשבים בשפע
 קל לשכח את העיט הדואה,
 לחשב על היפה אשר בטבע

עוד ועוד לחזר ולהגיד את שנשכח
 אסור שהרע ינצח, אתה חייב להתגבר,
 אם לא תראה יבשת קח יונה ושלח
 אתה לא תחיה בשום מקום אחר

האם גם בלי אש בוערת נגיע אל האור?
 אל תחפש מקלט ואל תמשיך לחפור.

.7

אל תחפש מקלט ואל תמשיך לחפור
 אל תהיה כמו חיה ואדם, אל תחפש מקום להסתתר
 אם אבדת סבלנות מאחורי ההגה אתה יכול לצפור
 אתה יכול לעצר בצד, להתחיל ללכת, זה בריא יותר

אֱלֹהִים נִמְצָא אִם בְּכֻלָּל בְּפִרְטִים הַקֵּטָנִים
 כְּמוֹ צֶעֶד אֶחָד בְּדֶרֶךְ אֲרֶכָה, כְּמוֹ נִלְעִינִי זֵיתִים,
 אֲנַחְנוּ רוֹאִים תְּמוּנָה כְּלִלִית, אֲנַחְנוּ לֹא מְאֲמָנִים
 לַהֲבַחֵין בְּאֶחָד, בְּיַחֲסִיד, רַק בְּקִבְצוֹת גְּדוּלוֹת, שְׁבֻטִים

אֲנַחְנוּ מְגַבְּלִים. הַגְּבוּל רְחוֹק מְאֹד אֲבָל קִיָּם
 אִם רַק נִדְעֵ לִיצוֹר אֶת הַתְּנָאִים
 עֲצִים יִלְבְּבוּ, יִשְׁגוּ, יִתְנוּ פְרִיָּם
 נוֹכַל הַכֹּל: אֲנַחְנוּ נִלְקָט אֶת הַזְרָעִים

נַחֲפֵשׁ הֵיטֵב נִזְהָר שְׁלֹא לִפּוֹל לְאִיזָה בּוֹר
 רַעַד קָל עוֹבֵר בְּקִצָּה כְּנִפָּה שֶׁל הַצְּפוּר.

8.

רַעַד קָל עוֹבֵר בְּקִצָּה כְּנִפָּה שֶׁל הַצְּפוּר
 מָה זֶה אוֹמֵר, מָה הַרְמֵז הַמְטָמֵן בְּנוֹצָה
 כְּמָה נּוֹצוֹת יֵשׁ בְּעוֹף אֶחָד, כְּמָה נוֹכַל לִסְפֹּר,
 בְּלֵב הַמְּסִתּוֹרִין בְּלֵב הַלֹּא נוֹדַע אוֹלֵי נִמְצָא

אֶת הַתְּשׁוּבָה אוֹ הַתְּשׁוּבוֹת, אֲבָנִים נְדִירוֹת
 בְּלֵב מְאֲפְלִיָּה פְרוּעָה בְּאִיזָה מְקוֹם אִישִׁי
 בֵּין עָרִים גְּדוּלוֹת לְמַחֲזוֹת עֲתִירֵי מְעָרוֹת
 אֲנַחְנוּ צוֹבְרִים קִצַּת יָדַע מִמְּשִׁי

הִנֵּה אֲנַחְנוּ עֲמִים לְרַב, אֶחָד וְעוֹד אֶחָד
 בּוֹנִים מְגִדֵּל בְּכָל חֹדֶשׁ וְאִיזָה עֵגֶל מִזֶּהָב
 נְאֻחָזִים בְּאִיזָשֶׁהוּ חִלוּם, זֵן נִכְחָד,
 כִּךְ כָּל הַיָּמִים: קִיץ חֲרָף אֲבִיב וּסְתוֹ

אֶת חֲלָף הַזְּמַן לְנִצָּח לֹא נִשְׁכַּח
 שְׂדוֹת שְׂדוֹת מוֹל שְׁמֵשׁ חֲרָף הַיָּרֵק מְנַח.

.9

שדות שדות מול שמש חרף הירק מנח
 אפֿשר להביט בנוף הנְהֶדֶר: קר בחוץ
 אפֿשר להתעטף בחלוקים ליד האח
 אבל אנחנו לא נותר על הטיול לארץ עוץ

בדרך חסרת הדאגות
 אני מבין באופן הבסיסי:
 הטפוס המתמשך בין הפסגות
 מביא אותי לרגע יחסי

המדה הנכונה היא המפתח
 כנועים כערבות הבוכיות
 נוכל לגדול, להתפתח
 שלובים כצמד זקיות

עתידנו סמוי עדין לא הבטח
 המוכר לא יתאבל והקונה לא ישמח.

.10

המוכר לא יתאבל והקונה לא ישמח,
 איש קטן עוד איש קטן ועוד אדם בלתי נחשב
 לא כך תגיעו אל הנצח, לא כך,
 היה גר, לעולם לעולם אל תהיה תושב

האפשרות של תזוזה בלתי צפויה
 ואין מרפסת לשבת בשלוח לצפות בנוף
 ללא בטחון במציאות ללא מפלט בהזיה
 כרח נדודים ועיפות ושאין לה סוף

השמים מתרחקים מכאן.
 היום כלה, האור קיים

בְּרַנֵּעַ שֶׁל שְׁתִּיקָה

אֶפְשֶׁר לְרֹאוֹת אֶת סוֹף הַיָּם

בְּזִכְרוֹן הַקְּבוּצָתִי דָּבַר אֶחָד צָרוּב
כִּי מֵעַפֵּר נּוֹצְרֹת וּלְעַפֵּר אֶתָּה תִּשׁוּב.

.11

כִּי מֵעַפֵּר נּוֹצְרֹת וּלְעַפֵּר אֶתָּה תִּשׁוּב
עֲכָשׁוּ תִשְׁלִים אֶת הַלִּקְוֶה בְּמִלְאֶת הַיָּקוּם
שׁוּם דָּבַר אֵינְנוּ מִיָּתֵר, כֹּל דָּבַר חָשׁוּב
כֹּל עוֹד כִּכְחַךְ אֶתְּךָ כֹּל בִּקְרָה אֶתָּה תִשְׁכִּים לְקוּם

פְּרוֹת פְּרָחִים וִירְקוֹת, צְמַחֵי נוֹי וּמֵאֲכָל,
צְמַחֵי תְּרֻבוֹת וְבָר, מִבְּחַר עֲשִׂיר וְלֹא תִמְיֵד מְכָר
תִּשְׁמַר עַל הָעוֹלָם, אֵל תִּכְנִיס צָלֵם לְהִיכָל,
חֲשֵׁב לֹא רַק עַל כֶּסֶף חֲשֵׁב עַל הָאֲכָר

וְגַם עַל הָעוֹבֵד הַזֶּה. אָדָם עוֹבֵד בְּאֲדָמָה זָרָה
רְחוֹק מִהָעַפֵּר אוֹתוֹ מוֹלֵל בְּיִלְדוּתוֹ
בְּשִׁבִילוֹ הָאֲרֶץ הִיא לֹא אֲרֶץ הַבְּחִירָה
הוּא לִבְדֵּ מִקֶּהָ בְּאֲנָשִׁים כְּמוֹתוֹ

שְׂאֵף אֵל עֵמֶק הַרְאוֹת אֶת רֵיחַ הַדְּשָׁא הַרְטוּב
אֵל תִּמְהַר, אֶתָּה לֹא כֹל כֶּךָ חָשׁוּב

.12

אֵל תִּמְהַר, אֶתָּה לֹא כֹל כֶּךָ חָשׁוּב
אֶפְשֶׁר לְתַפֵּס קִצְתֵּי רוּחַ שְׁטוּת מוֹל הָעוֹלָם
צָרִיךְ לְהִזְכִּיר זֹאת שׁוּב וְשׁוּב
הָאֵם עֵקֶר הַטוֹב כִּבֵּר הִיָּה וְנִעְלָם?

לְהִיּוֹת לִיצָן סְמוּק אֶף בְּקִרְקִס נּוֹדֵד שֶׁל פְּעַם
עוֹבֵר מֵעִיר לְעִיר בְּלִי זִכְרוֹן אוֹ צַעַר

לא מחפש סבה ומסובב, לא מחפש טעם
הוא בא לשעשע לא להטיף בשער

טלטלות הדרך נופים ומחשבות קטועות
אולי הטוב מכל העולמות עדין לא קרה
אמבט מלא במי סבון מקף בועות
אנחנו עדין בדרך, אולי נגיע להארה

אבל אנחנו מזדקנים. קורות העץ המוצקות הופכות לסכך.
אני מקף מתים קרובים ורחוקים, והתנועה כבדה כל כך.

.13

אני מקף מתים קרובים ורחוקים, והתנועה כבדה כל כך
כלם יושבים במכונת סגורה
בכל שעה צפוף, בכל שעה לבד, מתי ירוח
מתופפים באצבע על ההגה ומקוים להארה

השמש לא עוצר בגבעון וגם הירח לא
היינו כחולמים אבל הנה המציאות
האטד ממשיך לגדול, כל משל ונמשלו
נמשיך בדרך, הלב מגן בחגורת הבטיחות

גם בדרך הפתוחה יש הרגשה של מקום סגור
כמו מוזיקאי שעדין מחפש את הצליל
הכואן לא לגמרי לגמרי ברור
יש בחדר הרבה חיות, לא רק פיל

מה נותר? להתחרדן בחיק נעים ורך
לנסע רחוק מהעולם, להשכח.

.14

לנסע רחוק מהעולם, להשכח.
ירח עולה. עוד יום הסתים ונמחק

נסה להרגיש מברך
אלה חקי הפורמט, זה שם המשחק

רקפות מופיעות ונעלמות
יש לנו עוד סודות לפענח
נקרא את חזון העצמות היבשות
אולי ממנו נשאב כח

אשרי אדם מצא חכמה
יגע ומצא נפיץ סלעים קשים
ויפיק תבונה ומלאכתו שלמה
והוא פנוי לזרוע חדשים

בשדה לעולם לא יסתים החריש
תלמים תלמים חורצות מכוניות בכביש.

15.

תלמים תלמים חורצות מכוניות בכביש
ים החממות נוצץ כסוף עם סנפירי כריש
והירק פרוש שדות שדות כל הימים
וכמו חיינו, התלמים נעלמים

חול ממלא את האויר,
מפזר נרגרי מצוקה בכל העיר,
אל תחפש מקלט ואל תמשיך לחפור
רעד קל עובר בקצה כנפה של הצפור
שדות שדות מול שמש חרף הירק מנח
המוכר לא יתאבל והקונה לא ישמח
כי מעפר נוצרת ולעפר אתה תשוב
אל תמהר, אתה לא כל כך חשוב

אני מקפץ מתים, קרובים ורחוקים, והתנועה כבדה כל כך
אם רק היה אפשר לנסע רחוק מהעולם, להשכח.

דידו (ש. דידובסקי) נולד וגדל בפתח תקווה וחי בירושלים. הוא עבד
לפרנסתו כנגן וניהל את המשק החקלאי בחוות הנוער הציוני למרגלות

הצג עוד מערכת | הנהלה | מדניות פרוניות | תנאי שימוש | צרו קשר |
מנזר סן סימון בירושלים. רכשו מינוי | ביטול מינוי דיגיטלי | שאלות ותשובות | פרסמו אצלנו |

חדשות, ידיעות מהארץ והעולם - הידיעות והחדשות בעיתון הארץ. סקופים, מאמרים, פרשנויות ותחקירי עומק באתר
האיכותי בישראל

© כל הזכויות שמורות להוצאת עיתון הארץ בע"מ